

Despre viata si opera lui Vasile Alecsandri

(1821 - 1890)

"Alecsandri a adunat poeziile populare pentru a da elementului national celui mai sigur putinta unei dezvoltari temeinice in literatura." T. Maiorescu

Fiul vornicului, boier moldovean deschis pentru cultura si pentru innoire, Vasile Alecsandri s-a nascut la Bacau in anul 1821. invata carte romaneasca cu dascalul Gherman Vida, maramuresean, si apoi frecventeaza pensionul lui Cuonim din Iasi, ca si alti fii de boieri ai vremii. Este la Paris intre anii 1834-839 pentru a studia medicina, dar obtine numai diploma de bacalaureat, caci alte preocupari il atrag: studii ingineresti, juridice, dar, mai cu seama, literatura si ideile liberale si democratice. Se intoarce in tara prin Italia, impreuna cu Costache Negri. Debuta la Dacia literara cu nuvela Buchetiera de la Florenta.

Este director, impreuna cu Kogalniceanu si Negruzzi, la Teatrul National din Iasi pentru care va scrie comedii Farmazonul din Harlau si Modista si cinovnicul. Sub influenta poeziei populare, renunta la scrierea poeziilor in limba franceza si compune Doinele. Participa la evenimentele vremii si scrie Desteptarea Romaniei, la care va replica Andrei Muresanu cu Un rasunet (Desteapta-te, romane). Este autorul lucrarilor de teatru Chirita in Iasi, Chirita in provincie; al volumelor de poezii Doine si Lacramioare. In 1852 publica Balade (cantice batranesti) adunate si indreptate de V. Alecsandri.

Dupa o lunga calatorie in sudul Frantei, Spania, Africa, Italia, Austria, Germania, Anglia, scrie memorialul Calatorie in Africa, care se adauga altora, cum ar fi cel intitulat Balta Alba. Termina piesele Zgarcitul risipitor, Rusaliile "si canticelele comice" Clevetici Ultrademagogul si Sandu Napoila Ultraretrogradul; urmeaza comedii-vodeviluri Coana Chirita in voiaj, Barbu Lautarul Surugiul, Paracliserul, Ion Papusarul, Paraponisitul, Harta Razasul, Arvinte si Pepelea etc. Publica volumele de poezii Pasteluri, Legende, Ostasii nostri si piesele de teatru Despot-Voda, Fantana Blanduziei, Ovidiu, Sanziana si Pepelea.

Se stinge din viata in anul 1890 si este inmormantat la Mircesti.

Fixandu-i locul in contextul literaturii romane, in epoca, Titu Maiorescu il asaza in Directia noua in poezia si proza romana, 1872 "in fruntea noii miscari... cap al poeziei noastre literare in generatia trecuta", iar M. Eminescu, in Epigonii, acordandu-i trei strofe in economia poeziei, va sintetiza stralucit prin nemuritoarea sintagma "rege al poeziei" valoarea creatorului.

Abordand toate genurile literare, iar din cel liric diferite specii, V. Alecsandri va descoperi creatia populara, "tezaurul cel mai scump mostenit de la strabuni" publicand in anul 1852 Poezii populare. Balade (cantice batranesti), asezand in fruntea culegerii balada Miorita. Mentionam din creatia poetica a lui V. Alecsandri: Doine si lacramioare (volum aparut la Paris); Pasteluri; Margaritarele; Ostasii nostri Scrie proza, dramaturgie; Legende.

Poet-cetatean, V. Alecsandri va aborda in creatia sa istoria nationala, evenimente politice -

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Revolutia de la 1848, Unirea, Razboiul de Independenta, relevante fiind creatiile: Dumbrava Rosie, Desteapta-te romane, Hora Unirii, Dan, capitan de plai - creatii pe care G. Calinescu ' le numeste fragmente de epopee nationala. Legende sunt considerate de critic adevarate "naratiuni oratorice", dupa V. Hugo, istorii de vitejie; cavaleri, eroi nationali - stefan cel Mare. Ciclul Ostasii nostri - cu Penes Curcanul, Sargentul, Balcanul si Carpatul, considerate "excelente" prin definirea sentimentului de vitejie.

Pastelurile, care au fost publicate in Convorbiri literare (intre 1868-1869), sunt considerate de Titu Maiorescu "un sir de poezii cele mai multe lirice, de regula descrieri, cateva idile, toate insufletite de o simtire asa de curata si de puternica a naturii, scrise intr-o limba asa de frumoasa, incat au devenit fara comparare cea mai Bare podoaba a literaturii romane indeobste" (Directia noua in poezia si proza romana, 1872). Elemente de pastel se regaseau la Gh. Asachi, I. H. Radulescu, Grigore Alexandrescu; dupa Alecsandri, raman in literatura prin cultivarea acestei specii: Al. Macedonski, G. Cosbuc, I. Pillat, V. Voiculescu etc. V Alecsandri inaugureaza specia "pastel" in literatura romana.

G. Calinescu considera Pastelurile ca o poezie noua in care tehnica picturala predomina. V. Alecsandri realizeaza prin pastelurile sale: Miezul iernii, Iarna, Sfarsit de toamna, Cucoarele, Dimineata, Balta, Malul Siretului, Concert in lunca, Rodica etc o lirica a linistii, a fericirii rurale; un calendar al spatiului si timpului iarna, toamna, primavara, vara, cu rezerve fata de frig. In ceea ce priveste limba folosita de V. Alecsandri, se constata influenta poeziei populare in ritmul versurilor, fluiditatea discursului poetic, vioiciunea versificatiei - vioi, retoric, rasunator; expresii simple, armonice, poetul fiind unul din adeptii aspectului estetic "al limbei", asa cum remarca Ovid Densusianu - forme muzicale care sa nu "loveasca, cum spunea V. Alecsandri, auzul si armonia limbii":
"Aburii usori ai noptii ca fantasme se ridica si, plutind deasupra luncii, pintre ramuri se despica.
Raul luciu se-ncovoie sub copaci ca un balaur Ce in raza diminetii misca solzii lui de aur" - Malul Siretului

"Aerul e viu si proaspat!... el trezeste si invie Peptul, inima si ochii peste carii lin adie. Balta-n aburi se ascunde sub un val misterios, Asteptand voiosul soare ca pe-un mire luminos".

Balta

"Din vazduh cumplita iarna cerne norii de zapada, Lungi troiene calatoare adunate-n cer gramada; Fulgii zbor, plutesc in aer ca un roi de fluturi albi, Raspandind fiori de gheata pe ai tarii umeri dalbi".

Iarna

Dragostea de tara, dorinta de civilizare, de ridicare sociala a tarii sale l-au urmarit pe poet, opera sa depasind "ocazionalul", timpul conferind rezistenta acesteia:

"Aice-i vestea Doamnelor/ Din lumea legendara,/ s-a prelungirii toamnelor/ Sub cer de primavara//
Aice-i tara tarilor/ s-a doinelor de jale/ Ce-n linistea serilor/ Te tin uimit in cale// Aici cu lacrimioarele/ Bujori se prind in hora./ Aice insusi soarele/ Are-ntre flori o sora.// si-n stancele

Carpatilor/ Cresc pasari nazdravane,/ si-n sufletul barbatilor,/ Mandriile romane!"

Tara

"Hai sa dam mana cu mana/ Gei cu inima romana/ Sa-nvartim hora fratiei/ Pe pamantul Romaniei!"
Hora Unirei

"Voi ce stati in adormire, voi ce stati in nemiscare, N-auziti prin somnul vostru acel glas triumfator,
Ce se-nalta pan' la ceruri din a lumii desteptare, Ca o lunga salutare Catr-un falnic viitor?"

Desteptarea Romaniei

Sensibilitatea sentimentelor este relevata si de propriile ganduri referitoare la cantecul doinei:

"Cantecul cel mai frumos, cel mai jalnic, cel mai cu suflet ce am auzit eu pe lume; doina de la munte, acea melodie curat romaneasca in care toata inima omului se talmaceste prin suspinuri puternice si prin note dulci si duioase; doina jalnica care face pe roman sa ofteze fara voie si care cuprinde in jurul ei un dor tainic, dupa o fericire pierduta.

Eu, de cate ori aud doina, imi pare ca aud Moldova plangand dupa slava sa cea mare".